

Afzender: NBS-secretariaat,  
Leopold III-sstraat 8, 3724 Vliermaal

GRATIS infoblad • verschijnt driemaandelijks • EDITIE MEI 2023  
v.u.: Ludo Royen, Vliermaal



PB-PP  
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afgiftekantoor Hasselt • P508286

# Fruit-wijzer

Editie 2023-2



Vereniging voor pomologie, fruittuin-,  
boomgaard- en landschapsbeheer

Franse Vroege

# Voorwoord

Het is alweer bijna zomer en wat snakken we momenteel naar wat meer zon... Na een van de natste en koudste lentes van de voorbije jaren is het hoog tijd om de zomer in gang te trappen met een groot feest. Er is hier voor geen betere gelegenheid dan de KERS®. We vieren immers niet enkel de start van de zomer, maar ook de 20<sup>e</sup> editie!

Voor deze feesteditie beloven we weer heel wat toffe activiteiten te organiseren rond het lekkerste, puur natuurlijke zomersnoepje. Onze vaste waarden waaronder de rondleidingen en de kersenpannenkoeken zijn echter ook zeker weer van de partij.

Om helemaal in de sfeer van de KERS® te raken, kun je de bundel 'De KERS®, een verhaal apart' bekomen, boordevol anekdotes en recepten.

Als de zomer zich aankondigt, worden ook onze pitvruchten steeds duidelijker zichtbaar aan de bomen. Ideaal dus om al eens te denken wat we dit najaar met onze oogst gaan doen. Onze Sapmobiel® geeft je hiervoor alvast een topidee: laat er lekker appelsap van persen! We kondigen graag de eerste persdagen aan.

Verder kun je in deze editie meer informatie vinden over de krulziekte bij perziken, toch wel een van de meest voorkomende problemen bij deze bomen.

## Dag van de landelijke ambachten

**NBS en NBS Mechelen slaan de handen in elkaar voor de dag van de landelijke ambachten op Domein Tivoli in Mechelen.**

We zullen ter plekke staan met meer informatie over o.a. kleinfruit en leivormen. Onze Mechelse pomologen helpen je graag verder met al jouw vragen over fruit en fruitbomen.

**Afspraak op zondag 11 juni tussen  
13u en 17u op Domein Tivoli,  
Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen**



# De KERS<sup>®</sup>, een verhaal apart!

De KERS<sup>®</sup>, een verhaal apart is een unieke bundel waarin 50 anekdotes en kersengerechten van de jaren 1940 - 1970 verzameld zijn. Deze anekdotes komen je misschien bekend voor, want ze worden jaarlijks getoond tijdens de KERS<sup>®</sup>.

Ze zijn immers een vaste waarde in ons verhalenpad. Omdat veel bezoekers er zo van genoten, besloten wij ze in brochurevorm uit te brengen voor iedere kersensliefhebber.

In deze bundel kun je 50 originele gezegden en gerechten terugvinden, rechtstreeks uit de kersenboomgaarden van weleer. Ze geven je een unieke kijk op het reilen en zeilen in een hoogstam kersenboomgaard doorheen de verschillende seizoenen. De kersenpluk (alsook het sorteren, verpakken en vervoer) was een gebeurtenis waarbij vaak de hele familie betrokken was, maar ook seizoensplukkers werden hiervoor ingezet.

Dit gaf aanleiding tot een unieke, volkse, socio-culturele omgeving met eigen typische gedragingen en verhoudingsvormen, die wij in deze bundel willen weergeven. De anekdotes worden vergezeld door foto's uit de boomgaard van vroeger jaren, een vleugje nostalgie voor velen onder ons.

Het resultaat is een brochure geworden van 36 pagina's, een ware leidraad voor onze jaarlijkse kersenhappening 'de KERS<sup>®</sup>' in Alden Biesen.

## 'de KERS<sup>®</sup>', EEN VERHAAL APART

*Met 50 originele anekdotes en gerechten uit de kersenboomgaarden anno 1930-1970.*



Realisatie  
Nationale Boomgaardenstichting vzw

**Bestellen kan door overschrijving van € 5 + € 2,5 verzending (€ 3 voor Nederland) op rekeningnummer BE65 4518 5253 9196 (op naam van NBS) met als vermelding "De KERS".**

# Help! Mijn perzik krult!

We naderen het einde van de lente en dat betekent voor sommige eigenaars van perzikbomen een onaangename verrassing. De bladeren zijn helemaal opgekrueld en verkleuren als ware het herfst. Dit betekent dat jouw boom last heeft van de krulziekte.

De krulziekte wordt veroorzaakt door een schimmel (*Taphrina deformans*). Sporen hiervan worden zeer vroeg actief en dringen knoppen binnen van zodra ze beginnen te schuiven. Soms al in februari, bij tamelijk zacht weer tijdens de wintermaanden. De ziekte wordt actief bij nat weer met temperaturen vanaf 8°C en dringt dan de boom binnen. Bij een natte, koele lente breidt de infectie sterk uit. Bladeren en scheuten verkleuren geel, worden dik, vlezig, hobbelig en gaan krullen. Uiteindelijk worden ze rood en vallen in juni massaal af. Vanaf een temperatuur boven 20°C stopt de infectie en kunnen bomen die nog voldoende vitaal zijn nieuwe, gezonde scheuten vormen. Zeer sterk aangetaste bomen worden sterk uitgeput, verliezen groeikracht en vertonen taksterfte en gomvloeï.



Revita

Professionele telers behandelen in het vroege voorjaar preventief met fungicides. Ook in de bioteelt worden sommige producten aanbevolen. Voor particulieren zijn de mogelijkheden eerder beperkt en sommige producten zijn schadelijk voor het ecologisch evenwicht en bodemleven!

Je kan best meer tolerante variëteiten aanplanten, zoals de Benedicte, Fertile de Septembre, Reine des Vergers en Revita. Let wel: meer tolerant betekent niet resistent.

Wanneer de bomen toch nog infecties vertonen, begin je zo snel mogelijk met aangetaste bladeren te verwijderen, ook als ze al gevallen zijn.

Het is nuttig om maatregelen te nemen die de bomen sterker maken, zodat ze meer weerstand kunnen bieden tegen de uitbreiding van de krulziekte in de boom zelf. Regelmatig compost onder de kronen aanbrengen of de bomen behandelen met extracten van heermoes of brandnetel maakt de bomen vitaler. Mierikswortel, knoflook, bieslook of daslook onder de bomen aanplanten versterkt ook de weerstand tegen ziektes en plagen. Groeikrachtige bomen maken na de infectieperiode nog voldoende nieuwe scheuten, nodig voor de productie van het volgende seizoen.



De krulziekte heeft nattigheid nodig om actief te worden en uit te breiden. Wanneer je perzik- of nectarinebomen plant aan de zuid-, zuidoost- of oostkant van een muur, staan ze gemiddeld droger en zullen ze minder aangetast worden. Wanneer ze volledig droog staan (in koude serre) of onder een overstekend afdakje, zullen ze vrij blijven van de krul.

## Nationale Fruittentoonstelling & Open Monumentendag

**Noteer alvast zondag 10 september 2023 in jouw agenda, want ter gelegenheid van Open Monumentendag wordt de NBS-belevingshoeve in Vliermaal officieel geopend.**

Op die dag kun je ook onze Nationale Fruittentoonstelling bezoeken, met tal van activiteiten, info- en proefstanden, een hapje en een drankje, maar vooral veel gezelligheid!

**10 september 2023 • 10u - 17u**  
**NBS-Belevingshoeve • Leopold III-sstraat 5, 3724 Vliermaal**

# De Sappmobiel®

Vanaf september kun je onze Sappmobiel® weer treffen in de Vlaamse gemeenten. We verwerken jouw appels tot puur natuurlijk appelsap. Vanaf 70 kg fruit kun je al bij ons terecht! Je kan onze kalender terugvinden op [www.desappmobiel.be](http://www.desappmobiel.be), er worden geregeld nieuwe persdagen toegevoegd. Hieronder zijn alvast de eerste persmomenten terug te vinden.



7 sept.	<b>Grobbendonk</b>	Parking t.h.v. Heuvel 8, 2280 Grobbendonk
8 sept.	<b>Merksplas</b>	Hofeinde 9, 2330 Merksplas
9 sept.	<b>Merksplas</b>	Hofeinde 9, 2330 Merksplas
10 sept.	<b>Vremde</b>	Boomkensisstraat 1, 2531
12 sept.	<b>Zutendaal</b>	Hoogstraat 41, 3690 Zutendaal
13 sept.	<b>Diest</b>	Omer Vanaudenhovelaan 48, 3290 Diest
14 sept.	<b>Peer</b>	Deusterstraat 74B, 3900 Pelt
15 sept.	<b>Dilsen-Stokkem</b>	de Schiervellaan 5, 3650 Dilsen-Stokkem
16 sept.	<b>Diepenbeek</b>	Stationsstraat 27, 3590 Diepenbeek
17 sept.	<b>Wellen</b>	Dorpsplein, 3830 Wellen
18 sept.	<b>Zoersel</b>	Dorpsplein, 2980 Zoersel
19 sept.	<b>Heist-op-den-Berg</b>	Boudewijnlaan 61, 2220 Heist-op-den-Berg
20 sept.	<b>Tielt-Winge</b>	Oudepastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge
21 sept.	<b>Tielt-Winge</b>	Oudepastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge
22 sept.	<b>Tielt-Winge</b>	Oudepastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge
25 sept.	<b>Alken</b>	Hendriksveldstraat, 3570 Alken
28 sept.	<b>Beverlo</b>	Korspelsesteenweg 86, 3581 Beverlo
29 sept.	<b>Nieuwerkerken</b>	Ambachtsstraat 1111, 3850 Nieuwerkerken
30 sept.	<b>Kapellen</b>	Holleweg 43, 2950 Kapellen
1 okt.	<b>Sint-Katelijne-Waver</b>	Midzelen 25, 2860 Sint-Katelijne-Waver

Deze gegevens kunnen nog wijzigen.

Let op! Inschrijven is verplicht. Contacteer ons tijdens de kantooruren op +32 (0)12 39 11 88 of stuur een mailtje naar [nbs@boomgaardenstichting.be](mailto:nbs@boomgaardenstichting.be)

# Aanbod streekproducten



€ 5



€ 5



€ 3  
2 voor € 4



€ 6,50



€ 8,50

## Activiteiten

### 26/05 • Theoretische basiscursus snoeien

*ism Avansa Oost-Brabant*

Pand 10

Vierde Lansierslaan, 3300 Tienen

inschrijven via

[avansa-oostbrabant.be/activiteiten/theoretische-basiscursus-snoeien](http://avansa-oostbrabant.be/activiteiten/theoretische-basiscursus-snoeien)

### 03/06 • Wat je moet weten om zelf fruit te kweken

*ism Stad Mechelen*

Tivoli-kinderboerderij

Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen

Welkom vanaf 14u!

### 11/06 • Dag van de landelijke ambachten

*ism Stad Mechelen*

Tivoli-kinderboerderij

Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen

Welkom vanaf 13u!

### 25/06 • De KERS®

*Expo van meer dan 250 kersenvariëteiten*

Landcommanderij Alden Biesen

Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen

### 26/08 • Snoei van hoogstamfruitbomen

*ism RLD*

Streekhuis Dijleland

Witte Bomendreef 1,

3050 Oud-Heverlee

inschrijven via

[rd.be/agenda/cursus-snoei-van-hoogstamfruitbomen](http://rd.be/agenda/cursus-snoei-van-hoogstamfruitbomen)

Het volledige aanbod vind je op onze website via 'Winkel'



De Fruit-Wijzer is een uitgave van Nationale Boomgaardenstichting vzw Vereniging voor pomologie, fruituin-, boomgaard- en landschapsbeheer Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal • ☎ 012 39 11 88 • 📠 012 74 74 38  
[www.boomgaardenstichting.be](http://www.boomgaardenstichting.be) • [info@boomgaardenstichting.be](mailto:info@boomgaardenstichting.be)  
Uitschrijven kan via [nbs@boomgaardenstichting.be](mailto:nbs@boomgaardenstichting.be)



# de KERS® wordt 20!

20<sup>e</sup> euregionale kersenhappening

## zondag 25 juni 2023

10 tot 17 u.

### ALDEN BIESEN

Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen

Geleide wandelingen door de historische  
Hertenbergboomgaard

Maak kennis met oude en moderne  
kersenvariëteiten uit de hele Euregio

Info, boeken en materialen

Kersengerechten

Kersendranken

Kersen te kijk en te koop

Advies rond boomgaard  
en kers

Kinderanimatie

**GRATIS  
TOEGANG  
+ GRATIS PARKING**



Nationale Boomgaardenstichting vzw  
tel. 012 39 11 88, [info@boomgaardenstichting.be](mailto:info@boomgaardenstichting.be)  
[www.boomgaardenstichting.be](http://www.boomgaardenstichting.be)